

Sodankylän lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2025-2028

MIE SODANKYLÄ

 lapha.fi

Sisältö

1. Johdanto
2. Lasten ja nuorten hyvinvointityö Sodankylässä
3. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman painopisteet
4. Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin nykytila
5. Lasten, nuorten ja perheiden palvelut Sodankylässä
6. Tavoitteet, toimenpiteet, vastuut ja mittarit
7. Suunnitelman seuranta ja arviointi
8. Suunnitelman laadinta
9. Liitteet:
 - Kouluterveyskyselyn tulokset
 - Kyselylomake hyvinvointikyselystä huoltajille
 - Kyselylomake ammattilaisille sodankyläläisten lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnista
 - Varhaiskasvatusikäisten haastattelulomake

Johdanto

1. Johdanto

- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on lastensuojelulain mukainen asiakirja, jolla ohjataan lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tehtävää yhteistä työtä Sodankylässä.
- Suunnitelman tulee sisältää suunnittelukaudelta tiedot:
 - 1) lasten ja nuorten kasvuoloista sekä hyvinvoinnin tilasta;
 - 2) lasten ja nuorten hyvinvointia edistävästä sekä ongelmia ehkäisevistä toimista ja palveluista;
 - 3) yhteistyön järjestämisestä eri viranomaisten sekä lapsille ja nuorille palveluja tuottavien yhteisöjen ja laitosten välillä; sekä
 - 4) suunnitelman toteuttamisesta ja seurannasta.
- Lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelma hyväksytään kunnanvaltuustossa ja tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa. Suunnitelma on otettava huomioon talousarviota ja -suunnitelmaa laadittaessa.
- Suunnitelman toimenpiteissä on keskitytty niihin toimiin, joissa päävastuu on Sodankylän kunnalla, mutta joiden käytännön suunnittelu ja toteutus tehdään tiiviissä yhteistyössä hyvinvointialueen ja kolmannen sektorin -seurakuntien sekä lasten, nuorten ja perheiden kanssa toimivien järjestöjen - kanssa. Useimpien toimenpiteiden toteuttamisvastuu on meillä kaikilla.
- Jokainen palveluyksikkö/toimintayksikkö hyödyntää lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa oman toimintansa suunnittelussa.
- Esitetyt tilastot ovat vuodelta 2023 jos muuta ei mainita. Tilastoja on verrattu aikaisempien vuosien tilastoihin sekä koko maan ja Lapin hyvinvointialueen keskiarvoon sekä muihin Lapin kuntiin. Tarkempiin tilastoihin pääsee tutustumaan liitteissä.
- Lisäksi suunnitelman laatimisessa on hyödynnetty huoltajien hyvinvointikyselyä (N=200), kyselyä ammattilaisille (N=35) sekä varhaiskasvatusikäisten haastatteluja (N=170).

Hyvinvointityö Sodankylässä

2. Lasten ja nuorten hyvinvointityö Sodankylässä

Kuntatasoinen hyvinvointityö Sodankylässä

- [Sodankylän kunnan strategia](#)
- [Hyvinvointiin liittyvät suunnitelmat](#)
- Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta, kunnanhallitus ja kunnanvaltuusto
- Nuorisovaltuusto
- Sodankylän HYTETU –työryhmä ja hyvinvointifoorumi
- Sodankylän perhekeskusverkosto
- Sodankylän opiskeluhuollon ohjausryhmä
- Tähtikunnan koulun sekä lukion hyvinvointiryhmät

Alueellinen hyvinvointityö Sodankylässä

- Alueelliset hyvinvointiryhmät (itäinen ja pohjoinen palvelualue)
- Itäisen palvelualueen opiskeluhoitoryhmä
- Itäisen palvelualueen perhekeskusryhmä

Maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointityö

- Lapin hyvinvointialueen hyvinvointikertomus- ja suunnitelma
- [Lapin hyvinvointiohjelman ja turvallisuussuunnitelma](#)
- Lapin lastenkulttuuriverkosto
- Lapin liikuntaneuvosto

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman painopisteet

3. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman painopisteet

Yhteistyö ja osallisuus

Mielen hyvinvointi

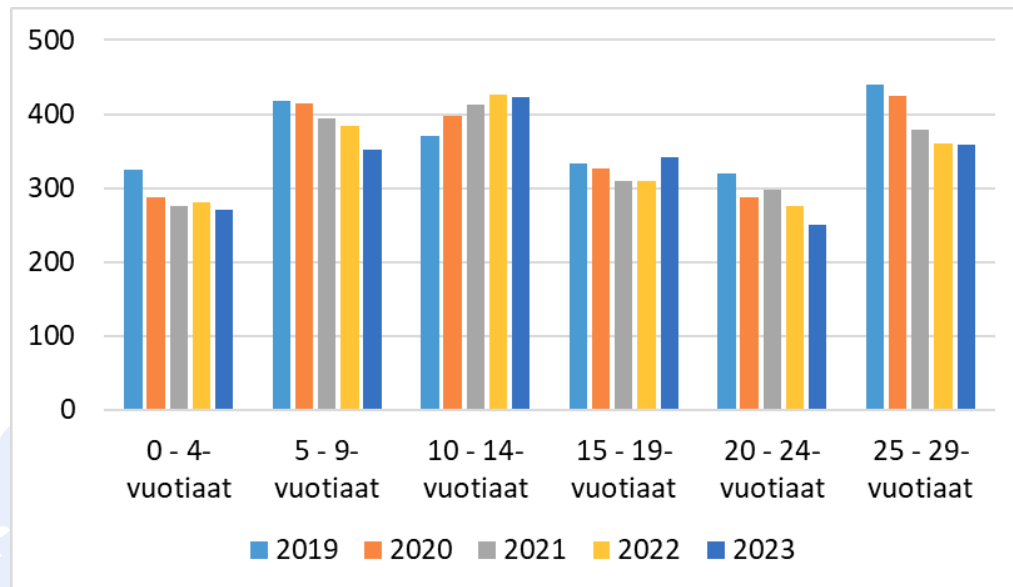
Hyvinvointia
ympäristöstä, kulttuurista
ja elämäntavoista

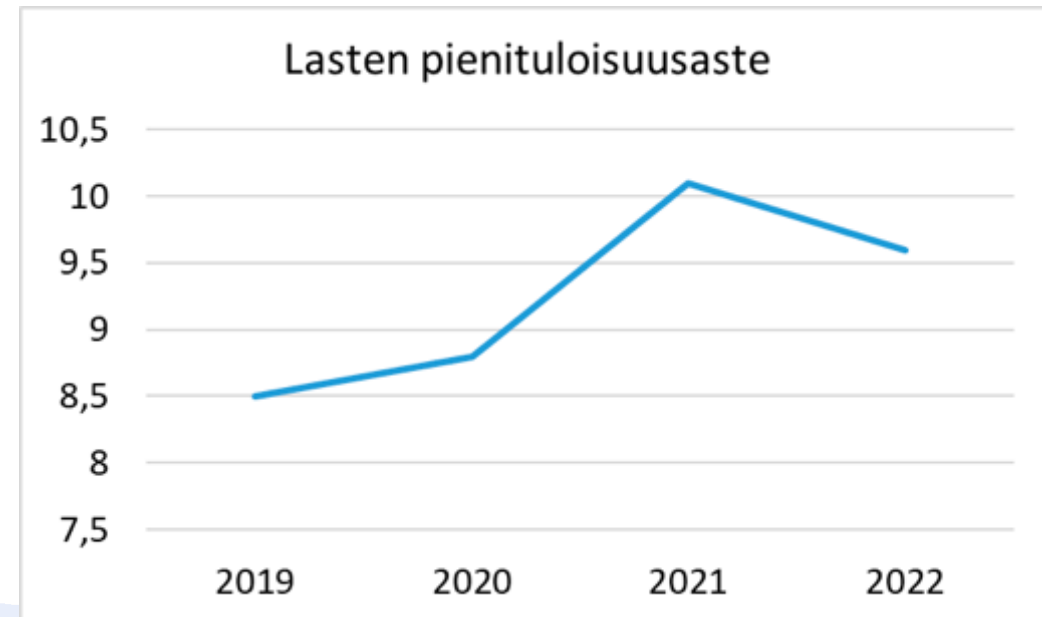
**Lasten, nuorten ja perheiden
hyvinvoinnin nykytila**

4. Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin nykytila

- **Sodankylässä perheistä lapsiperheitä** on joka kolmas (30,4%), näistä **yhden vanhemman perheitä** on 23,3% (2022). Lapsiperheistä 1% on **toimeentulotukea pitkäaikaisesti saavia lapsiperheitä** (2021).
- Joka kolmas (33,6%) lapsiasuntokunnista **asuu ahtaasti** (2022).
- Pienituloisiin kotitalouksiin kuuluvia alle 18-vuotiaita (**lasten pienituloisuusaste**) on Sodankylässä 9,6%. Lapin hyvinvointialueella osuus on 11,9% ja koko maassa 11,7%.

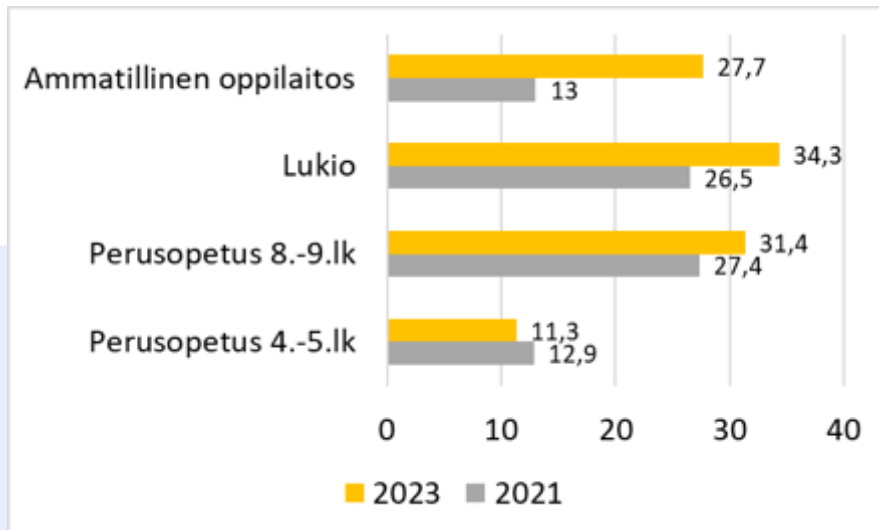
Eri-ikäisten lasten ja nuorten määrä Sodankylässä.

Pienituloisiin kotitalouksiin kuuluvien alle 18-vuotiaitten henkilöiden osuusprosentteina kaikista alueella asuvista alle 18-vuotiaista henkilöistä.

Terveydentila

- **Suurimmassa osassa perheistä voidaan hyvin.** Täysin tai melko tyytyväinen elämäänsä oli 97% huoltajien hyvinvointikyselyyn vastanneista (vastaajia 200).
- **Suurin osa lapsista ja nuorista on myös tyytyväisiä elämäänsä.** 4.-5. luokkalaisista 84%, 8.-9. luokkalaisista 70%, lukion opiskelijoista 71% ja ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoista 66% on tyytyväinen elämäänsä.
- **Terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi kokevien 8.-9.luokkalaisten sekä toisen asteen opiskelijoiden osuus on puolestaan kasvanut.**
- Huoltajien hyvinvointikyselyssä oman **lapsen tai nuoren hyvinvoinnista** jonkin verran huolestunut oli 37% ja hyvin huolestunut 3,6%.

Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, %

Mielen hyvinvointi

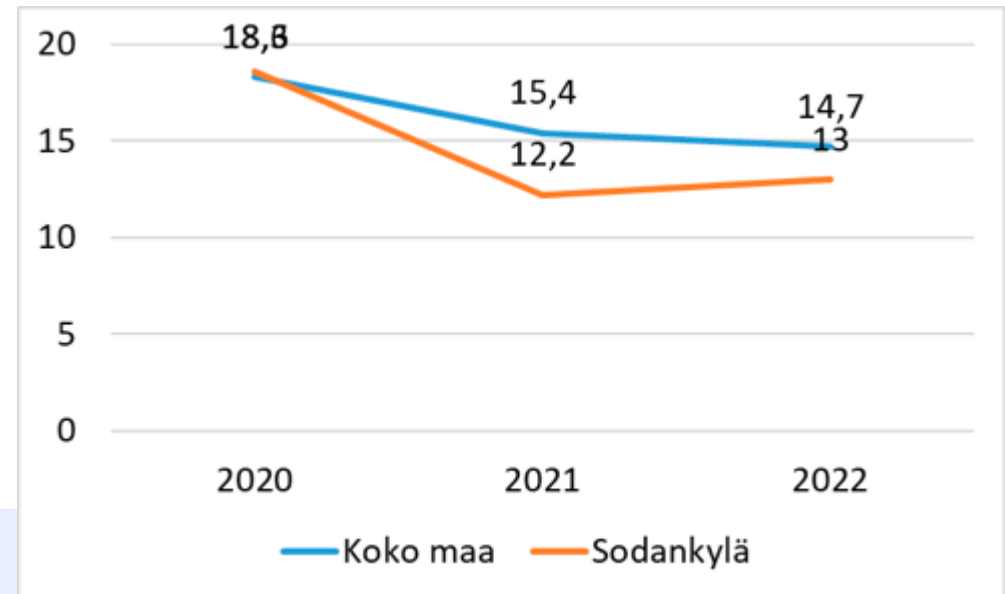
- **Useampi kokee mielen hyvinvoinnin haasteita, varsinkin tytöistä**
 - 8.-9. luokkalaisista lähes joka kolmas kokee kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta (tytöistä 44%) sekä koulu-uupumusta (tytöistä 38%).
 - 26% 4.-5. luokkalaisella on ollut mielialaan liittyviä ongelmia (2021, 20%).
 - 43% lukiolaisista on kokenut sosiaalista ahdistuneisuutta (2021, 20%).
 - Vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana on kokenut noin 20% 8.-9. luokan oppilaista ja toisen asteen opiskelijoista.
- Perheiden hyvinvointikyselyyn vastanneista noin joka kolmas kertoi **olevansa huolissaan omasta tai perheenjäsenen mielen hyvinvoinnista**

Sosiaaliset suhteet ja osallisuus

- Perheistä 70% on Sodankylässä **sukulaisia** ja 62% **ystäväperheitä, joiden kanssa on tekemisessä säännöllisesti**. 5% huoltajakyselyyn vastanneista kertoi, ettei perheellä ole läheisiä aikuissuhteita ja 4,5% perheistä on vailla kokonaan verkostosuhteita.
- Varhaiskasvatusikäisten haastattelujen mukaan jokaiselta 2-7 -vuotiaalta **löytyy kavereita** ja lähes jokaisella **on ihminen, jolle voi kertoa huolistaan** (85,5%).
- **Yksinäiseksi** itsensä tuntee 3,4% 4.-5.luokan oppilaista ja 16,3% 8.-9.luokan oppilaista. **Ilman yhtään kaveria** puolestaan on 0,7% 4.-5.luokan oppilaista ja 12% 8.-9.luokan oppilaista. Tyttöillä yksinäisyyden kokemus on yleisempää, mutta useampi poika kertoo, ettei hänellä ole yhtään ystävää.
- Vain noin puolet 4.-5. luokkalaisista **kokee olevansa tärkeä osa koulu- ja luokkayhteisöä**. 46% **kokee olevansa tärkeä osa kouluyhteisöä** ja 55% **tärkeä osa luokkayhteisöä**. Osuudet ovat nousseet vuoden 2021 mittauksesta 10 %-yksikköä.
- 8.-9. luokkalaisten **osallisuuden kokemus heikentynyt**. Kuten kokemus, että pystyy vaikuttamaan oman elämän kulkuun tai että, kuuluu itselle tärkeään yhteisöön.

- **Hyvä keskusteluyhteys vanhempien kanssa** on noin puolella 4.-5. luokan oppilaista ja ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoista sekä noin 40% 8.-9. luokan oppilaista ja lukion opiskelijoista.
- Perheiden hyvinvointikyselyyn vastanneista 90,3% koki voivansa **vaikuttaa oman arjen sujuvuuteen**, 93% **perhettäni koskeviin asioihin** ja 24% **laajemmin kunnassa perheitä koskeviin asioihin**.
- **Syrjäytymisriskissä olevia** 18-24 -vuotiaita on Sodankylässä 13%.

Syrjäytymisriskissä olevia 18-24 -vuotiaita, %.

Koulunkäynti ja työllisyys

- **Koulupoissaolot ovat yleistyneet**
 - Poissaoloja sairauden vuoksi vähintään kuukausittain on ollut 45,7% (2021 29,6%) ja luvattomia poissaoloja vähintään kuukausittain 13,5% (2021 10,1%) 8.-9. luokan oppilaista.
 - 49% ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoista on luvattomasti poissa vähintään kuukausittain (2019 25%)
- **Oppilaitoksen fyysiset työolot** olivat häirinneet 21% 8.-9. luokan oppilaista (2019 18%).
- **18-20 vuotiaiden nuorisotyöttömyys** vuonna 2022 oli 5,3% (2021 8,5%). Se on laskenut hieman edellisistä vuosista ja on alhaisempi kuin Lapissa ja koko maassa keskimäärin.

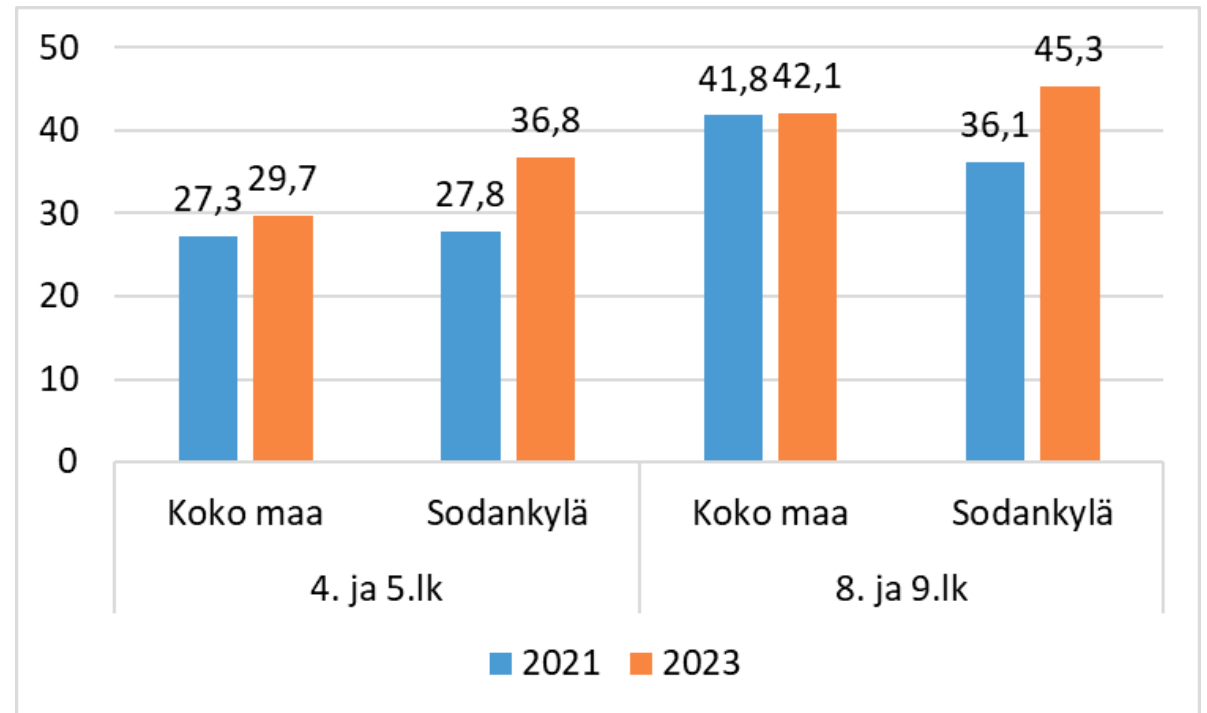
Harrastaminen ja vapaa-aika

- Perheiden hyvinvointikyselyyn vastanneista
 - 62% on **säännöllisesti yhteistä aikaa perheen** kanssa ja 35,5% yhteistä aikaa on satunnaisesti.
 - 80% kokee, että kunnasta löytyy **mielekästä tekemistä** itselle ja 82% kokee, että mielekästä tekemistä löytyy omalle lapselle.
- Lähes jokainen lapsi ja nuori **harrastaa** jotain vähintään kerran viikossa.
- **Useampi harrastaa taidetta ja kulttuuria**
 - 82% 4.-5. luokkalaisista (2021 70%) ja 54% 8.-9. luokkalaisista (2021 45%) harrastaa taidetta tai kulttuuria vähintään kerran viikossa

Elintavat 1/2

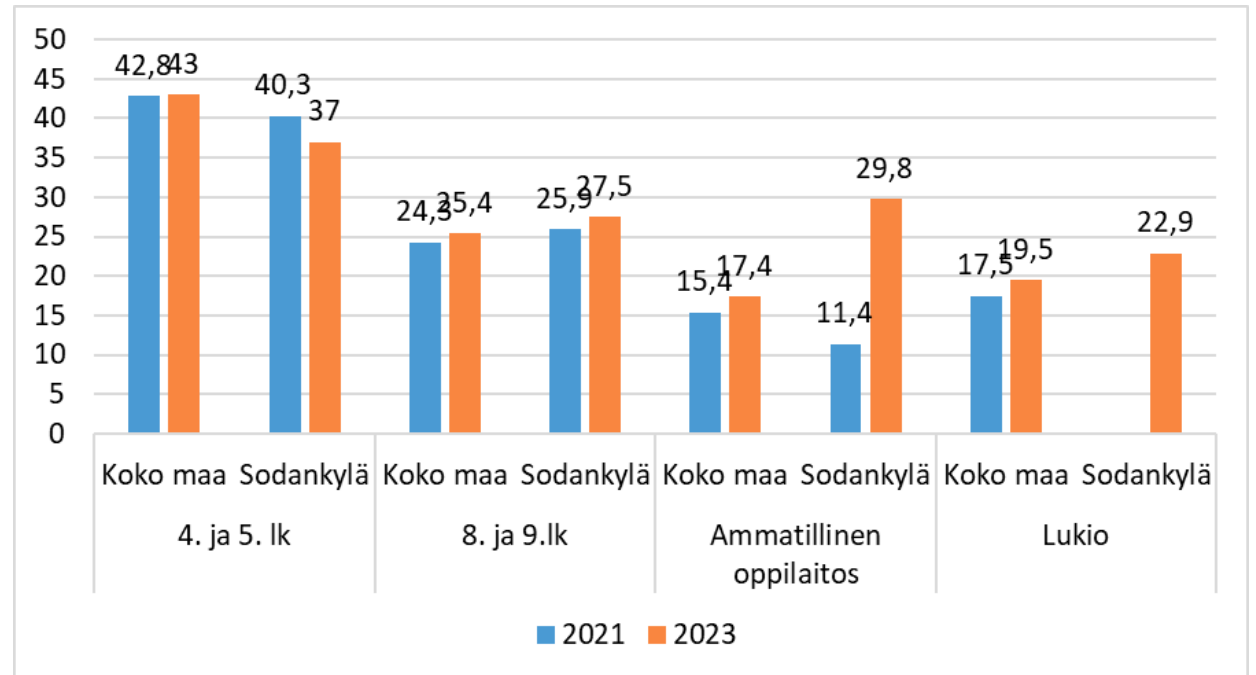
- Perheistä 70% **syö yhdessä koko perheen kanssa** joka päivä ja 25,5% muutaman kerran viikossa. Perheen ruokatottumuksia kuvaillaan terveelliseksi ja monipuoliseksi peruskotiruuaksi, jota syödään säännöllisesti. Kuitenkin koetaan, että enemmän voisi käyttää kasviksia, vihanneksia ja marjoja.
- Useampi 4.-5. (36,8%) ja 8.-9. luokan (45,3%) oppilaista **jättää aamupalan joka arkiamu väliin**. Osuudet ovat nousseet lähes 10%-yksikköä edellisestä mittauksesta.
- **Koululounaan jättää väliin** 33% 8.-9. luokan oppilaista, 23% lukiolaisista ja 45% ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoista. Ainoastaan lukiolaisten kohdalla tilanne on kohentunut edellisestä mittauksesta.
- **Energiajuomia** juo 16,3% 8.-9. luokan oppilaista, mikä on selvästi suurempi osuus kuin koko maassa keskimäärin (6,6%).

Ei syö aamupalaa joka arkiamu, %.

Elintavat 2/2

- **Move-tulokset** ovat hieman kohentuneet. Vuonna 2023 5. luokkalaisista heikko fyysinen toimintakyky oli 34,3% (vuonna 2022 47,2%). 8. luokkalaisista heikko fyysinen toimintakyky oli 42,4% (vuonna 2022 45,3%). Sodankylässä hieman harvemmalla on heikko fyysinen toimintakyky kuin Lapin hyvinvointialueella keskimäärin.
- **Vähintään tunnin päivässä liikkuu** noin joka kolmas. Nuoremmista, 4.-5. Luokkalaisista, useampi kuin 8.-9. luokan oppilaista tai toisen asteen opiskelijoista.
- Lähes joka kolmas nuorista nukkuu suosituksiin nähden liian vähän. 8.-9. luokan oppilaista 36,4%, lukiolaisista 43,8% ja ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoista 28,3% **nukkuu arkisin alle 8 tuntia**.
- Lähes joka kolmas lapsista ja nuorista on **ylipainoinen**. 2-6 vuotiaista 24,3%, 7-12 vuotiaista 28% ja 13-16 vuotiaista 27%.

Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, %

Päihteiden käyttö

- **8.-9. luokan oppilaiden päihteiden käyttö on yleistynyt**

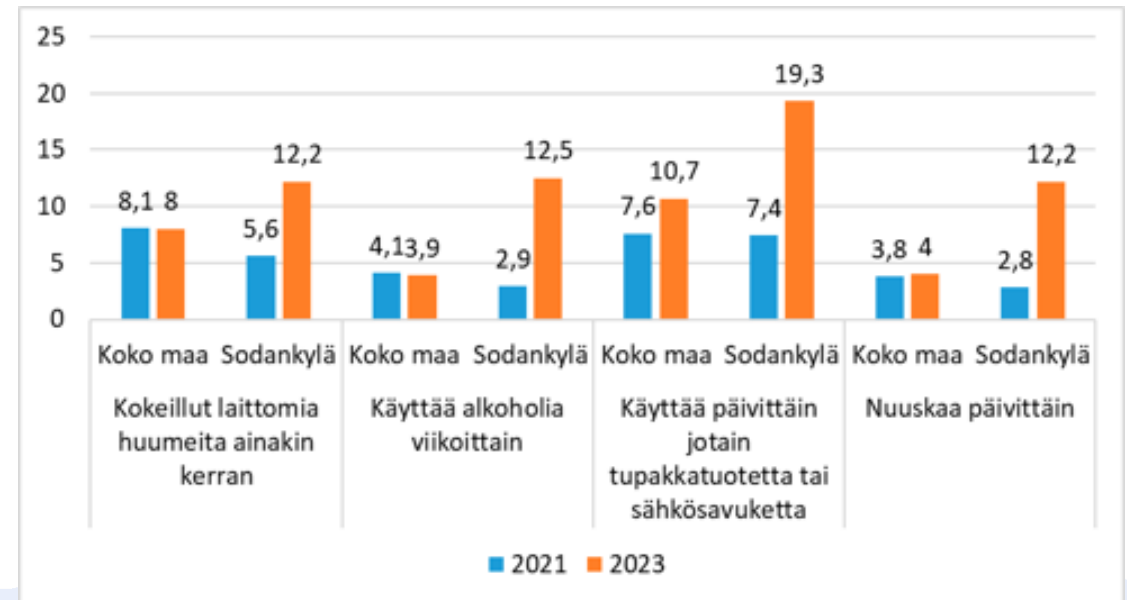
- päivittäin tupakkatuotteita tai sähkösavuketta käyttää 19,3% (2021 7,4%).
- 12,2% nuuskaa päivittäin (2021 2,8%).
- viikoittainen alkoholia käyttää 12,5% (2021 3%) ja tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa on 22,6% (2021 10,6%).
- laittomia huumeita on kokeillut ainakin kerran 12,2% (2021 5,1%). Lisäksi 44% kokee, että omalla paikkakunnalla on helppo hankkia huumeita (2021 26%).

- **Ammatillisessa oppilaitoksessa päihteiden käyttö on selvästi yleisempää kuin lukiossa ja Sodankylässä yleisempää kuin koko maassa keskimäärin.**

- **Perheiden hyvinvointikyselyyn** vastanneista 64,3% kertoi käyttävänsä alkoholia kolme annosta päivässä pari kertaa kk tai harvemmin.

- 26% kertoi, ettei alkoholia käytetä lainkaan
- 97% koki alkoholin käytön sopivana

- 22% perheistä aikuinen tupakoi
- 2,2% perheistä aikuinen kokeillut muita päihteitä viimeisen vuoden aikana esim. nuuskaa.
- 2% oli huolissaan päihteiden käytöstä. Huolta aiheutti päihteiden vaikutus perheen aikuisten terveyteen ja se millaista esimerkkiä päihteiden käyttö antaa lapsille.

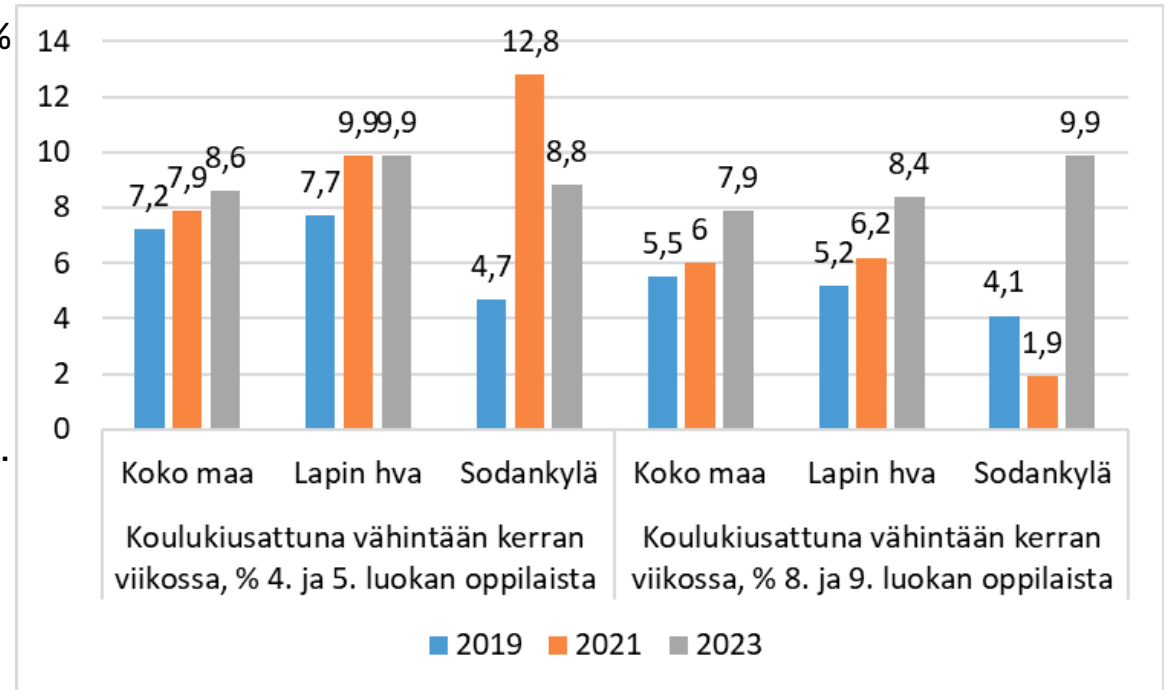
8.-9.lk päihteiden käyttö, %

Turvallisuus

- 4.-5. luokkalaisista **tapaturma koulumatkalla** on tapahtunut 15,4%. Lapin hyvinvointialueella osuus on 11,9% ja koko maassa 12,6%. 8.-9. luokkalaisista tapaturma koulumatkalla on tapahtunut 6,6% kun osuus Lapin hyvinvointialueella on 5.1% ja koko maassa 5.9%.
- Sodankylässä **vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidettuja 0 - 15-vuotiaita potilaita / 1 000 vastaavan ikäistä** on 9,6 (2022). Lapin hyvinvointialueella osuus on 7,9 ja koko maassa 6,1.

Kiusaaminen ja syrjintä

- **Koulukiusaamista** vähintään kerran viikossa kokee 8,8% 4.-5. luokan ja 10% 8.-9. luokan oppilaista. 8.-9. luokan oppilaiden kohdalla osuus on noussut 9 %-yksikköä edellisestä kyselystä.
- 4.-5. luokan oppilaista 5,5% on **osallistunut muiden oppilaiden kiusaamiseen** vähintään kerran viikossa (2021 2,8%).
- **Syrjintää** koulussa tai vapaa-ajalla kokee 35% 8.-9. luokan oppilaista ja noin 20% toisen asteen opiskelijoista. Kokemukset syrjinnästä ovat lievästi yleistyneet edellisestä kyselystä.

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, %.

Väkivalta ja häirintä

- **Seksuaalinen häirintä ja seksuaaliväkivalta**

- Yhä useampi lapsi ja nuori on kokenut seksuaalista häirintää ja jopa väkivaltaa. 30% 8.-9. luokkalaisista (2021 21%) ja 12% 4.-5. luokkalaisista (2019 5%) on kokenut seksuaalista häirintää.
- Seksuaaliväkivaltaa on kokenut 15,7 % 8.-9. luokan oppilaista. Se on selvästi enemmän kuin verrokkikunnissa ja Lapin hyvinvointialueella keskimäärin.

- **Kokemukset henkisestä ja fyysisestä väkivallasta**

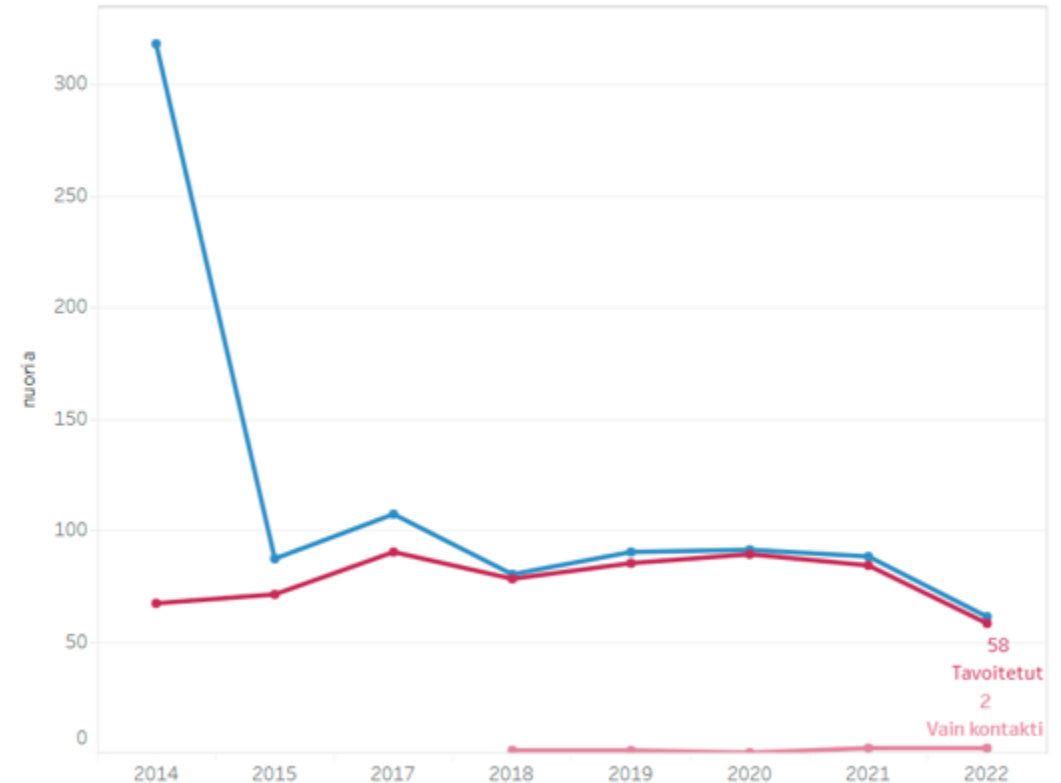
- Useampi 4. ja 5. luokkien sekä 8. ja 9. luokkienoppilas on kokenut henkistä ja fyysistä väkivaltaa huoltajien tai muiden huolta pitävien taholta. Sodankylässä kokemukset ovat yleisempiä kuin koko maassa tai Lapin hyvinvointialueella keskimäärin. Noin 20% 4.-5. ja 8.-9. luokan oppilaista on kokenut fyysistä väkivaltaa. Henkistä väkivaltaa on kokenut 34% 4.-5. luokan ja 40% 8.-9. luokan oppilaista.
- Lukiolaisista 43% kertoi kokeneensa henkistä väkivaltaa huoltajien tai muiden huolta pitävien taholta. Vuonna 2021 osuus oli 14 %-yksikköä.

Tuen- ja avunsaanti

- Perheiden hyvinvointikyselyyn vastanneista 85,5% koki **saaneensa tukea lapsensa hyvinvoinnista huolehtimiseksi.**
- **Oppilashuollon palvelut ja avunsaanti**
 - Useampi 8.-9. luokkalainen käyttää oppilashuollon palveluita (koululääkäri, -psykologi, -terveydenhoitaja sekä kuraattori) ja myös kokee, että sinne ei ole helppo päästä.
- **Etsivä nuorisotyö** tavoittaa tehdyistä yhteydenottopyynnöistä 95% nuorista.
- **Kuntouttavassa työtoiminnassa** on vuosittain noin 20 alle 29-vuotiasta nuorta

Kohderyhmä

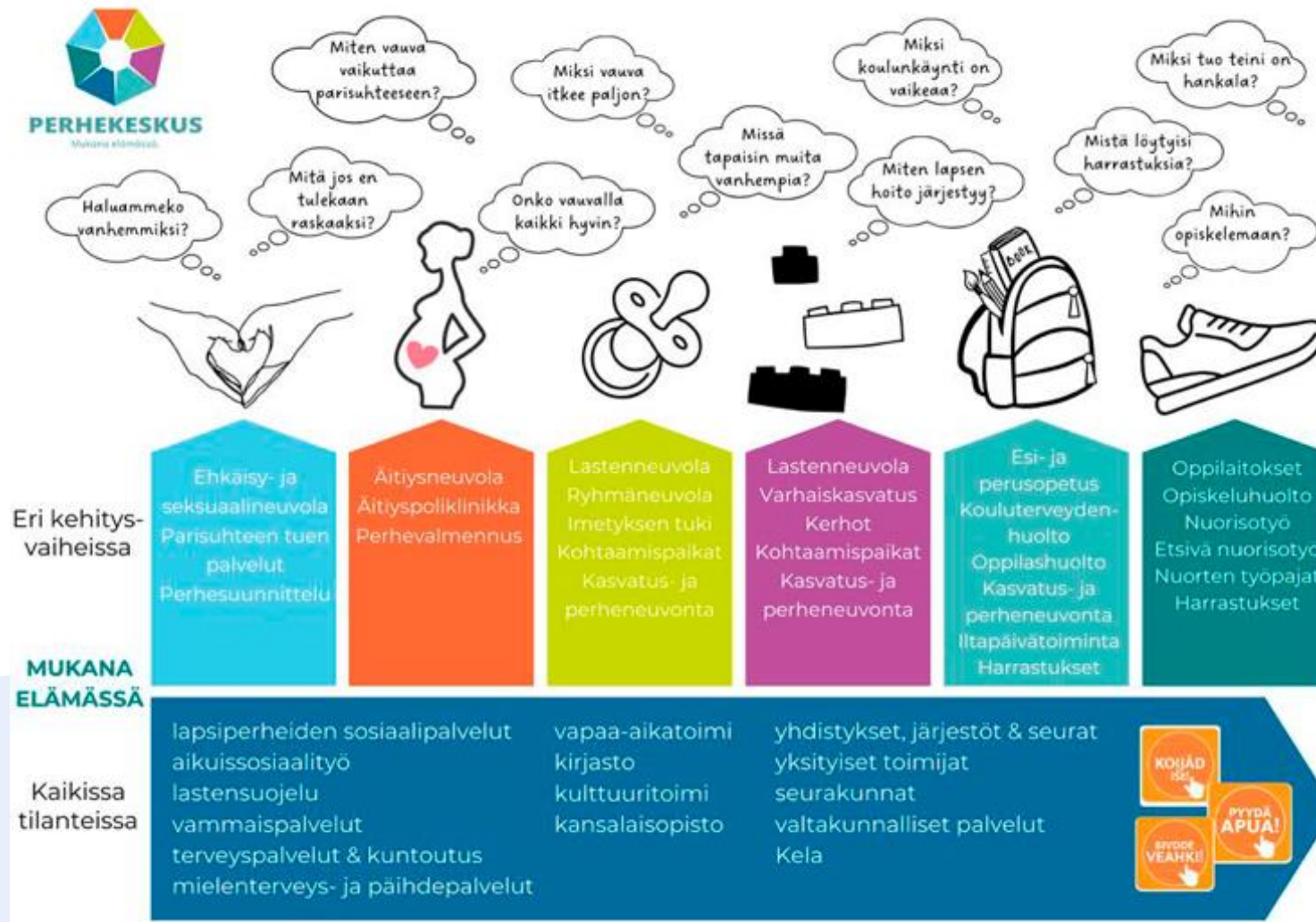

Yhteydenottopyynnöt (sininen) ja tavoitetut asiakkaat (punainen) etsivässä nuorisotyössä.

**Lasten, nuorten ja perheiden
palvelut Sodankylässä**

5. Lasten, nuorten ja perheiden palvelut Sodankylässä

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut Sodankylässä

Parisuhde

- [Perhesuunnittelu- ja ehkäisyneuvola](#)
- [Kasvatus- ja perheneuvonta](#)

Odotus- ja vauva-aika

- [Seksuaaliterveys- ja ehkäisyneuvonta](#)
- [Äitiysneuvola](#)

Vanhemmuus ja perhe

- [Kasvatus- ja perheneuvonta](#)
- [Kotipalvelu ja perhetyö](#)

Alle kouluikäisten perheet

- [Lastenneuvola](#)
- [Varhaiskasvatus ja esiopetus](#)
- Sodankylässä varhaiskasvatuspalvelut muodostuvat kunnan ja yksityisen järjestämästä varhaiskasvatuksesta sekä kunnan järjestämästä esiopetuksesta ja leikkitoiminnasta.
- [Saamen kielipesät](#)

Koululaiset

Perusopetus

- Sodankylässä toimii neljä koulua: Tähtikunnan, Vuotson, Järvikyliä ja Torvisen koulut.

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Opiskeluhoito

- Kouluterveydenhuolto ja oppilashuolto auttavat koululaista ja hänen perhettään kaikissa koululaisen terveyttä ja hyvinvointia koskevissa kysymyksissä.

Etsivä nuorisotyö

- Tarjoaa pitkäjänteistä tukea nuorelle sekä perheelle ennaltaehkäisevän toimintatavan mukaisesti. Etsivä nuorisotyö järjestää myös tuettua kesätyötä asiakkailleen.

Nuorisotila SoNu

- Nuorisotila Sonu on nuorten oma paikka, jonne voi kokoontua esimerkiksi pelaamaan, katsomaan elokuvia, juttelemaan tai ihan vain viettämään aikaa.

Koulunuorisotyö

- Koulunuorisotyö toteutetaan kouluympäristössä. Sen tavoitteena on osaltaan parantaa nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia. Nuoriso-ohjaaja on yksi aikuinen lisää oppilaita varten.

WalkersSodankylä

- WalkersSodankylä on Sodankylän kunnan ja seurakunnan yhteinen liikkuva nuorisotila.

Harrastustoiminta

- Jokaiselta Sodankylän koululta löytyy maksuton harrastekerho koulupäivän yhteydessä.

Nuorten kesätyöt

Lastenpsykiatrian palvelut

- Lastenpsykiatrialla tutkimme ja hoidamme psyykkisesti oireilevia alle 13-vuotiaita lapsia ja heidän perheitään erilaisissa elämän kriiseissä ja pulmatilanteissa yhteistyössä sosiaali-, terveys- ja koulutoimen kanssa.

Nuortenpsykiatrian palvelut

- Nuorisopsykiatrialla tutkimme ja hoidamme psyykkisesti oireilevia 13–17-vuotiaita nuoria ja heidän perheitään erilaisissa elämän kriiseissä ja pulmatilanteissa yhteistyössä sosiaali-, terveys- ja koulutoimen kanssa.

Nuoret

Lukio

Lapin koulutuskeskus REDU

- Lapin koulutuskeskus REDUn Sodankylän toimintayksikkö tarjoaa monialaisesti ammatillista koulutusta. Tarjolla on perustutkintoja, ammattitutkintoja sekä erikoisammattitutkintoja.

Opiskeluhoolto

- Kouluterveydenhuolto ja oppilashuolto auttavat koululaista ja hänen perhettään kaikissa koululaisen terveyttä ja hyvinvointia koskevissa kysymyksissä.

Nuortenpsykiatrian palvelut

- Nuorisopsykiatrialla tutkimme ja hoidamme psyykkisesti oireilevia 13–17-vuotiaita nuoria ja heidän perheitään erilaisissa elämän kriiseissä ja pulmatilanteissa yhteistyössä sosiaali-, terveys- ja koulutoimen kanssa.

Etsivä nuorisotyö

- Etsivän nuorisotyön palveluita tarjotaan Sodankylässä asuville nuorille. Etsivä nuorisotyö tarjoaa nuorelle varhaista tukea. Ensisijaisesti työtä tehdään nuoren itsensä antamien tietojen perusteella. Perhetyö on avainasemassa. Tukea tarjotaan myös Sodankylästä opiskelemaan lähteneille nuorille. Kunnan etsivä nuorisotyö järjestää asiakkailleen myös kuntouttavaa työtoimintaa sekä kokonaisvaltaista tukiasunto toimintaa.

Nuorten kesätyöt

Työpaja

- Tarjoaa kuntalaisille työ- ja yksilövalmennuksenpalveluita. Tavoitteena on päästä opiskelujen ja työelämän pariin tai saada selvyys omasta työ- ja toimintakyvystä.

Työllisyyden kuntakokeilu

Vapaa-aika

[Kulttuuripalvelut](#)

[Liikuntapalvelut](#)

[Nuorisopalvelut](#)

[Sompion kirjasto](#)

- Lasten ja nuorten lukutaidon, lukuinnon ja hyvinvoinnin edistäminen.

[Revontuli-opisto](#)

- Opisto tarjoaa monipuolisesti harrastusmahdollisuuksia lapsille ja nuorille.

[Lapin musiikki- ja tanssiopisto](#)

[Sodankylän seurakunta](#)

[Sodankylän vapaaseurakunta](#)

[Sodankylän helluntaiseurakunta](#)

Paikallisten yritysten tarjoamat palvelut

[Järjestö- ja seuratoiminta](#)

- Sodankylässä toimii paljon seuroja ja järjestöjä, joiden toiminnan painopisteenä on lasten ja nuorten yhdistys- ja harrastustoiminta. Tietoa järjestöistä ja niiden toiminnasta löydät muun muassa [Lähellä.fi](#) -sivustolta ja [Järjestökeskus Kitinen ry:n](#) nettisivuilta.

[Pyydä apua -nappi](#)

Apu, tuki ja hätä

Etsivä nuorisotyö

- Tukea tarvitseville nuorille sekä perheille suunnattu palvelu. Etsivä nuorisotyö on tavoitettavissa 7.00–24.00 välisenä aikana myös viikonloppuisin sekä loma-aikoina.

Itä-Lapin Ankkuritiimi

- Ankkuritoiminnan painopisteessä ovat syrjäytymisvaarassa olevat nuoret, jotka oireilevat esim. rikoksilla, päihteillä tai on syntynyt huoli nuoren radikalisoitumisesta. Toimijoina ovat poliisin lisäksi sosiaalipalvelut, nuorisotyö ja terveydenhuolto.

Perhesosiaalityö

- Sosiaalipalveluihin voit olla yhteydessä, jos tarvitset tukea esimerkiksi perheenarjenkäytännön järjestelyihin, arjessa jaksamiseen, haasteisiin lasten kasvatuksessa, taloudellisiin vaikeuksiin tai päihteiden käyttöön.

Lastensuojelu

Vammaisten palvelut

Mielenterveys- ja riippuvuuspalvelut

Uvjj –Uvjâ–Uvja

- saamelainen psykososiaalisentuen yksikkö. Se tarjoaa saamelaiskulttuurin mukaisia ja saamenkielisiä mielenterveyspalveluita matalla kynnyksellä

Perheoikeudelliset palvelut

Lapin sovittelutoimisto

- Rikos- ja riita-asioiden sovittelu on maksutonta, lakisääteistä ja koko väestölle tarkoitettua palvelua. Sovittelu sopii hyvin lasten ja nuorten rikosten ja riitojen käsittelyyn. Rikoksen tai riidan osapuolille järjestetään mahdollisuus käsitellä tapahtunutta turvallisessa ilmapiirissä ja puolueettomien sovittelijoiden ohjauksessa.

Kela

**Tavoitteet, toimenpiteet,
vastuut ja mittarit**

1. Painopiste: Yhteistyö ja osallisuus

Tavoite	Toimenpide	Vastuu	Mittari
Lisätään lasten, nuorten ja perheiden arkeen mahdollisuuksia osallistua palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen.	<ol style="list-style-type: none">1. Palautteenanto- ja siihen liittyvä päätöksentekoprosessin kehittäminen hyvinvointi- ja sivistyspalveluissa opinnäytetyönä2. Vuosittaiset kyselyt oppilaille: hyvinvointi ja osallisuus sekä tasa-arvo ja yhdenvertaisuus.3. Varhaiskasvatuksessa lasten ja huoltajien osallisuus huomioidaan varhaiskasvatussuunnitelmassa.4. Varhaiskasvatuksen palveluverkkoa kehitetään asiakaspalautteen perusteella.	<ol style="list-style-type: none">1. Hyvinvointi- ja sivistysjohtaja, hyvinvointikoordinaattori2. Hyvinvointikoordinaattori ja koulujen ja lukion hyvinvointiryhmät3. Varhaiskasvatuksen jory4. Varhaiskasvatuksen jory	<ol style="list-style-type: none">1. Kehitetty, kyllä/ei.2. Kyllä/ei. Päätulokset.3. Kyllä/ei. Miten osallisuus huomioitu?4. Kuvaus toteutuksesta
Kehitetään matalankynnyksen tukea perheille	<ol style="list-style-type: none">1. Varhaista tukea perheille mm. teemoista: ruutu-aika, kotiintuloajat, miten kasvattaa lasta digimaailmassa, tunnekasvatus, vihanhallinta, keskittymiskyky, peliongelmat, vanhemmuuden rooli, läsnäolo, rajojen vetäminen.2. Vanhempainiltojen kehittäminen yhteistyökumppaneiden kanssa.3. Perhekeskuksen, järjestöjen ja seurakuntien vertaistukiryhmät ja kohtaamispaikat4. Järjestöjen tilapuuhteen huomiointi Kitisenrannan kulttuuritalon tarveselvityksessä.5. Varamummo ja -pappa toiminnan kehittäminen yhdessä järjestöjen ja seurakunnan kanssa.6. Etsivän nuorisotyön inklusiivinen työote tukea tarvitseville nuorille, laiteongelmaisten nuorten ja heidän perheiden tukeminen.	<ol style="list-style-type: none">1. Hyvinvointi- ja sivistyspalvelut, perhekeskus, seurakunnat, järjestöt2. Opiskeluhuollon ohjausryhmä ja MLL3. Perhekeskus, seurakunnat ja järjestöt4. Kitisenrannan kulttuuritalon projekt ipäällikkö ja tarveselvitystyöryhmä5. Hyvinvointikoordinaattori, perhekeskus, seurakunnat, järjestöt6. Etsivä nuorisotyö	<ol style="list-style-type: none">1. Kuvaus toteutuksesta2. Kuvaus toteutuksesta3. Kuvaus ryhmistä ja kohtaamispaikoista.4. Kyllä/ei. Miten?5. Kehitetty, kyllä/ei.

1. Painopiste: Yhteistyö ja osallisuus

Tavoite	Toimenpide	Vastuu	Mittari
Edistetään perheiden yhteistä lukemista	<ol style="list-style-type: none">1. Sompion kirjaston ja perhekeskuksen/neuvolan yhteistyön rakentaminen.2. Sompion kirjaston aineistoa esille luettavaksi perhekeskuksen aulaan.3. Iltasatu jokaiseen perheeseen. Välitetään tietoa iltasadun hyödyistä ja kootaan iltasatupaketteja.4. Järjestetään tietoiskuja perheille, ammattilaisille ja muille toimijoille lukemisen monialaisista hyödyistä.	Sompion kirjasto yhteistyössä perhekeskuksen ja muiden kunnan toimijoiden, seurakunnan ja järjestöjen kanssa.	Järjestettyjen tilaisuuksien lukumäärä/osallistujat/kesto tilastoidaan Suomen yleisten kirjastojen vuositulostoon.
Kirjasto, kirjaston käyttö ja tiedonhaku tutuksi lapsille ja nuorille.	<ol style="list-style-type: none">1. Jatketaan ekaluokkalaisten kutsumista kirjastovierailulle. Vierailulla kaikille oppilaille tehdään kirjastokortti (huoltajan lupa), lahjoitetaan oma kirja ja pidetään yhteinen satuhetki.2. Jatketaan 7.-luokkalaisten kutsumista kirjastovierailulle, sekä tiedonhaun ja -hankinnan opetukseen.3. Jatketaan Redun eri linjoilla aloittavien oppilaiden kutsumista kirjastovierailulle, sekä tiedonhaun ja -hankinnan opetukseen.4. Jatketaan kirjaston käytön opetusta eri ikäryhmille Tähtikunnan koulukirjastossa, kirjastoauto Hillassa ja Sodankylän pääkirjastossa.	Sompion kirjasto yhteistyössä eri oppilaitosten kanssa.	Järjestettyjen tilaisuuksien lukumäärä/osallistujat/kesto tilastoidaan Suomen yleisten kirjastojen vuositulostoon.
Edistetään lukutaitoa ja lukuintoa laaja-alaisesti	<ol style="list-style-type: none">1. Perustetaan lukutaitofoorumi, jossa laaja-alaisesti mukana erialojen toimijoita.2. Laaditaan yhteistyösuunnitelma kirjaston varhaiskasvatukseen, esi- ja perusopetuksen välille, jossa yhteistyön pohjana ovat yhteiset tavoitteet lasten ja nuorten lukutaidon, lukuinnon ja hyvinvoinnin edistämiseksi.	Sompion kirjasto, pedagoginen informaatikko yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.	Toteutettu kyllä/ei.

1. Painopiste: Yhteistyö ja osallisuus

Tavoite	Toimenpide	Vastuu	Mittari
Edistetään harrastusmahdollisuuksia	<ol style="list-style-type: none">1. Testataan yleistä, kaikille lapsille ja nuorille avointa vuoroa liikuntahallilla.2. Harrastamisen Suomen mallin kerhot tarjoaa mahdollisuuden harrastaa ja osallistua. Erityislapsille järjestetään avustaja.	<ol style="list-style-type: none">1. Liikuntapalvelut2. Vapaa-aikapalvelut	<ol style="list-style-type: none">1. Kokemukset2. Kerhojen ja osallistujien määrä
Edistetään kulttuurihyvinvointia	<ol style="list-style-type: none">1. Kulttuurikasvatussuunnitelma KOPS:n päivittäminen2. Kitisenrannan kulttuuritalo hankkeessa lasten ja nuorten kuuleminen3. Kartoitetaan tutkittua tietoa kulttuurihyvinvoinnin vaikutuksista ja tiedotetaan niistä eri tahoille.	<ol style="list-style-type: none">1. Kulttuurikoordinaattori2. Kitisenrannan kulttuuritalo hankkeen projektipäällikkö3. Kulttuurikoordinaattori, hyvinvointikoordinaattori	<ol style="list-style-type: none">1. Päivitetty, kyllä/ei2. Lapsia ja nuoria kuultu, kyllä/ei. Paljonko lapsia kuultu ja miten?3. Toteutettu, kyllä/ei
Varmistetaan, että palvelut ovat helposti löydettävissä.	<ol style="list-style-type: none">1. Sodankylän perheiden palvelut kuvataan kunnan kotisivuilla. Päivittämisestä huolehtiminen.2. Tiedottaminen sähköisistä palveluista aktiivisesti (esim. Tarina-auttamisen videot, Pyydä apua -palvelu, Apua huoliin- chat).	Perhekeskuksen ydinryhmä, kunnan viestintätiimi	<ol style="list-style-type: none">1. Kuvattu, kyllä/ei
Kehitetään eri toimijoiden välistä yhteistyötä.	<ol style="list-style-type: none">1. Perhekeskuksen kehittäminen edelleen.2. Syksyisin kaikille avoin lasten ja nuorten hyvinvointifoorumi.3. Käydään keskustelua HYTE-kertoimeen ja TEAvisarin tuloksiin vaikuttavista indikaattoreista. Tehdään tarvittavia toimenpiteitä.	<ol style="list-style-type: none">1. Perhekeskuksen ydinryhmä2. Hyvinvointikoordinaattori3. Hyvinvointikoordinaattori	<ol style="list-style-type: none">1. Kuvaus kehitystyöstä2. Järjestetty, kyllä/ei3. Sovitut jatkotoimenpiteet.

2. Painopiste: Mielen hyvinvointi

Tavoite	Toimenpide	Vastuu	Mittari
Tuetaan lasten ja nuorten mielen hyvinvointia arjen ympäristöissä.	<ol style="list-style-type: none">Hyvinvoinnin vuosikellon käyttöönotto peruskouluissa, loader.aspx (rovaniemi.fi).Tunne- ja turvataitokasvatus varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa. Esim. Supervoimat -kampanja.Hyvän mielen kunta – työkalupakin toimintamalleja pilotoidaan ja otetaan käyttöön.Etsivä nuorisotyö ohjaa tukea tarvitsevia nuoria palveluihin ja on tarvittaessa nuoren mukana pitkäjänteisesti.	<ol style="list-style-type: none">Oppilashuollon ohjausryhmäVarhaiskasvatuksen johtoryhmäHyvinvointikoordinaattoriEtsivä nuorisotyö	<ol style="list-style-type: none">Hyvinvoinnin vuosikellon käytössä, kyllä/ei. Toteutuneiden hyvinvointituntien määräToteutettu, kyllä/eiPilotoidut sekä käyttöönotetut toimintamallit.Asiakasmäärät
Varmistetaan, että lapset ja nuoret tietävät mistä saavat apua ja tukea matalalla kynnyksellä.	<ol style="list-style-type: none">Etsivä nuorisotyö auttaa tukea tarvitsevia nuoria palveluihin ja kulkee nuoren rinnalla. Toiminta jatkunut yli 15 vuotta.Pyritään jatkamaan koulunuorisohjaajan toimintaa kohdata lapsia ja nuoria koulussa.Jatketaan Tähtikunnan koulun pysäkkitoimintaaYhteistyö seurojen ja järjestöjen kanssa (tiedottaminen/koulutus), Järjestöjen rooli lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin tukemisessa.Tiedottaminen aktiivisesti ja tiedottamisen kehittäminen<ul style="list-style-type: none">Opiskeluhuollon palvelutPyydä apua -nappiApua huoliin -chat	<ol style="list-style-type: none">Etsivä nuorisotyöHyvinvointi- ja sivistyslautakuntaTähtikunnan koulun rehtoriLiikuntapalvelut ja hyvinvointikoordinaattori.Perhekeskuksen ydinryhmä, opiskeluhuollon henkilökunta	<ol style="list-style-type: none">-Jatkettu, kyllä/eiJatkettu, kyllä/eiKuvaus tehdyistä toimista
Kirjoista ja lukuhetkistä voimavaroja arkeen ja muutoksen hetkiin	<ol style="list-style-type: none">Järjestetään eskareille koulun aloitus-satuhetki.Perheiden parissa työskenteleville toimitetaan kirjavinkkilistoja ikätasonmukaisesta kirjallisuudesta erilaisista perheitä koskettavista aiheista (ero, monimuotoiset perheet, kuolema, muutto, tunnetaidot yms.)	Sompion kirjasto	<ol style="list-style-type: none">Tilaisuuksien lukumäärä/kävijät/kesto tilastoidaan Suomen yleisten kirjastojen tilastoon.Toteutettu kyllä/ei

2. Painopiste: Mielen hyvinvointi

Tavoite	Toimenpide	Vastuu	Mittari
Edistetään ammattilaisten osaamista mielen hyvinvoinnin teemoista.	Lasten ja nuorten kanssa toimiville koulutusta ahdistuneisuuden ja psyykkisten oireiden tunnistamiseksi esim. <ul style="list-style-type: none">• Mielen terveyden ensiapu 1• Nuoren mielen ensiapu• Hyvän mielen koulu	Varhaiskasvatus, koulut ja 2. aste, nuorisotyö	Koulutukset järjestetty kyllä/ei. Osallistujamäärät. <ul style="list-style-type: none">• Koulut• Varhaiskasvatus• Nuorisotyö
Suojellaan lapsia ja nuoria henkiseltä, fyysiseltä ja seksuaaliselta väkivallalta ja häirinnältä	<ol style="list-style-type: none">1. Selvitetään someturva -palvelun käyttöönottoa2. Syrjinnän ja kiusaamisen ehkäisemisen toimintamallin päivittäminen(Verso ja MiniVerso)3. Koulutus väkivallan tunnistamiseen ammattilaisille esim. Barnhus4. Levitetään tietoa Ankkuritiimistä5. Lisätään lasten ja nuorten tietoisuutta, miten suojata itseään häirinnältä ja väkivallalta.	<ol style="list-style-type: none">1.-3. Opiskeluohjauksen ohjausryhmä4. Ankkuritiimin jäsenet ja muut toimijat5. Opiskeluohjauksen ohjausryhmä	<ol style="list-style-type: none">1. Selvitetty, kyllä/ei2. Päivitetty, kyllä/ei3. Järjestetty, kyllä/ei4. -5. Kuvaus tehdyistä toimista.

2. Painopiste: Mielen hyvinvointi

Tavoite	Toimenpide	Vastuu	Mittari
Koululäsnäolo n tukeminen	<ol style="list-style-type: none">1. Jalkautetaan Itä-Lapin koululäsnäolomalli koulujen arkeen.2. Lisätään oppilaiden, huoltajien ja koulun henkilökunnan tietoisuutta poissaolojen merkityksestä ja koululäsnäolon tukemisesta.3. Seurataan poissaoloja oppilas-, luokka-, koulu- ja kuntatasolla. Tehdään tämän pohjalta päätöksiä toimista ja resursseista.4. Lisätään jokaisen oppilaan osallisuutta oman oppimisensa suunnitteluun ja arviointiin sekä oman luokan ja koulun toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen (muu kuin oppilaskunta-, tukioppilas- ja kummitoiminta).5. Lisätään yhteistyötä huoltajien kanssa, esimerkiksi ottamalla yhteyttä matalalla kynnyksellä puhelimitse tai tapaamalla huoltajia.6. Varmistetaan pääsy matalan kynnyksen tukitoimiin varhaisessa vaiheessa.	<p>1.-5. Opettajat, koulujen johtajat ja rehtorit, hyvinvointi- ja sivistysjohtaja 6. Opiskeluhoolto, pysäkki tiimi, Laphan perheiden palvelut.</p>	<ol style="list-style-type: none">2. Kuinka paljon vanhemmille on lähetetty tietoa esimerkiksi koulun vuositiedotteissa, Wilma-tiedotteissa, vanhempainilloissa.3. Wilman tuottama poissaolotieto5. Kysely huoltajille, kuinka usein, onko riittävästi, millaisista aiheista toivotaan?4. ja6. Hyvinvointikysely, kouluterveyskysely yms.

3. Painopiste: Hyvinvointia ympäristöstä, kulttuurista ja elämäntavoista

Tavoite	Toimenpide	Vastuu	Mittari
Edistetään lasten ja nuorten hyvää ravitsemusta ja arjen hyvinvointia (mm. normaalipaino, uni, ruutu-aika).	<ol style="list-style-type: none">Hyvinvoinnin vuosikelloHyödynnetään päiväkodin, koulun ruokailun ja ruokakasvatuksen arvioinnissa ja kehittämisessä nykytila.fi-verkkotyökaluaSäännöllinen ruokarytmi ja terveellinen ruokailu huomioidaan vapaa-aikapalveluiden retkillä ja leireillä.	<ol style="list-style-type: none">Oppilashuollon ohjausryhmäHyvinvointikooridinaattori, varhaiskasvatus ja ruokapalvelutVapaa-aikapalvelut	<ol style="list-style-type: none">Hyvinvoinnin vuosikello käytössä kyllä/ei. Millä luokka-asteilla?Hyödynnetty, kyllä/ei Nykytila.fi indikaattorien kehitysToteutunut, kyllä/ei
Edistetään vapaa-ajan fyysistä aktiivisuutta.	<ol style="list-style-type: none">Testataan yleistä, kaikille lapsille ja nuorille avointa vuoroa liikuntahallilla.Hyödynnetään fiksusti kouluun -ohjelman materiaaliaKestävän ja turvallisen liikkumisen ohjauksen työkalupakki Lapin 2. asteen oppilaitoksille -hanke	<ol style="list-style-type: none">LiikuntapalvelutKoulut2. aste	<ol style="list-style-type: none">Kokemukset.Ja 3. Kuvaus miten hyödynnetty
Edistetään seksuaaliterveyttä: raskauden keskeytysten ja sukupuoliteitse tarttuvien infektioiden vähentyminen.	<ol style="list-style-type: none">Kondomien jakelua laajennetaan terveydenhuollon palveluiden ulkopuolelleLapin hva:n kanssa sovitaan paikallistason toimeenpanoa puheeksi ottoon ja viestintään kunnan palveluissa (seksuaaliterveys ja ilmainen ehkäisy).	Oppilashuollon ohjausryhmä	<ol style="list-style-type: none">Jaettu, kyllä/eiSovittu, kyllä/ei

3. Painopiste: Hyvinvointia ympäristöstä, kulttuurista ja elämäntavoista

Tavoite	Toimenpide	Vastuu	Mittari
Edistetään lasten ja nuorten parissa toimivien ammattilaisten osaamista ehkäisevästä päihdetyöstä	Vähintään kerran lukuvuoden aikana koulutus ajankohtaisista ehkäisevän päihdetyön aiheista esim. Tilattavat koulutukset -EHYT ry <ol style="list-style-type: none">1. Varhaiskasvatuksen henkilökunta2. Koulujen henkilökunta3. Nuorisotyö4. Vapaa-ajan harrastustoiminta mm. Seurat (mm. nikotiinon urheilu -toimintamalli)	<ol style="list-style-type: none">1. Varhaiskasvatuksen jory2. Koulujen hyvinvointiryhmät3. Vapaa-ajan palvelut4. Vapaa-ajan palvelut ja hyvinvointikoordinaattori	Koulutuksia järjestetty <ol style="list-style-type: none">1. Varhaiskasvatuksen henkilökunta2. Koulujen henkilökunta3. Nuorisotyö4. Vapaa-ajan harrastustoiminta mm. Seurat
Varmistetaan, että lapset ja nuoret saavat tietoa päihteiden käytön haitoista ja riskeistä ikätason mukaisesti	<ol style="list-style-type: none">1. Ehkäisevän päihdetyön oppitunnit vuosittain. Esim. Ehyt ry, Nuorten Päihdekasvatus ry tai Raide ry.2. Suunnitellaan ja toteutetaan nuorten kanssa nuorille suunnattu kampanja.	<ol style="list-style-type: none">1. Opiskeluhuollon ohjausryhmä2. Nuorisotyöntekijät ja hyvinvointikoordinaattori	<ol style="list-style-type: none">1. Järjestetty, kyllä/ei.2. Toteutettu, kyllä/ei.
Lisätään huoltajien tietoisuutta ajankohtaisista päihdeilmiöistä.	<ol style="list-style-type: none">1. Päihteettömyyden edistäminen kohtaamisissa lasten huoltajien kanssa, vasu-keskusteluissa ja vanhempainilloissa.2. Ajantasainen päihdetiedotus sekä päihteiden käytön ennakointi opetuksen sisältönä, oppilashuoltoryhmässä, oppilaitoksen sisäisissä palavereissa ja vanhempainilloissa.	Varhaiskasvatus, perusopetus, 2. asteen koulutus, hyvinvointikoordinaattori.	Kuvaus tehdyistä toimista.
Tehostetaan ehkäisevää päihdetyötä monitoimijaisella yhteistyöllä.	<ol style="list-style-type: none">1. Yhtenäinen EPT kampanjointi ja viestintä Itä- ja Pohjois-Lapissa2. PAKKA-malli Sodankylään/Itä- ja Pohjois-Lappiin3. Kuntien järjestöavustuksissa huomioidaan päihteettömyyden vaatimus avustettavassa harrastustoiminnassa.4. Käynnistetään lakisäateinen moniammatillinen nuorten ohjaus- ja palveluverkosto.5. Levitetään tietoa Ankkuritiimistä	<ol style="list-style-type: none">1. Lapha koordinoi2. Kunnat ja Laphan hytetu-tiimi3. Vapaa-ajan palvelut ja hyvinvointikoordinaattori4. Hyvinvointi- ja sivistyshohtaja ja Hyvinvointikoordinaattori5. Ankkuritiimin jäsenet ja muut toimijat	<ol style="list-style-type: none">1. Kampanjointia ja viestintää toteutettu.2. PAKKA mallikäytössä kyllä/ei.3. Kyllä/ei.4. Perustettu ja kokoontunut.

3. Painopiste: Hyvinvointia ympäristöstä, kulttuurista ja elämäntavoista

Tavoite	Toimenpide	Vastuu	Mittari
Vahvistetaan lukutaidon valmiuksia	<ol style="list-style-type: none">Jatketaan kaikille avoimia satutunteja Sodankylän kirjastossa kuukausittain.Jatketaan satutunteja varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perhepäivähoidon ryhmille.Järjestetään saamenkielisiä etäsaturunteja yhteistyössä Suomen saamelaisen erikoiskirjaston kanssa.Jatketaan kirjastoauton päiväkotivierailuja koko Sompion kirjaston toiminta-alueella. (Sodankylä, Pelkosenniemi, Savukoski)Osallistutaan Lukutaidon valmiuksia Lapin malliin – hankkeeseen (alkaa syksy v.2024)Kehitetään vauvoille ja taaperoille suunnattua toimintaa mm. lorupiiritKehitetään Tähtikunnan koulun koulukirjaston toimintaa varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen ryhmille. Mm. elämyksellinen kirjastokierros.	<ol style="list-style-type: none">Sompion kirjasto5. Sompion kirjasto ja varhaiskasvatus	Järjestettyjen tilaisuuksien lukumäärä/ osallistujat/kesto tilastoidaan Suomen yleisten kirjastojen vuositilastoon. Toteutettu kyllä/ei.
Vahvistetaan lukutaitoa ja lukuintoa	<ol style="list-style-type: none">Jatketaan kirjavinkkauksia eri luokka-asteille Tähtikunnan -, Järvikylien -, Torvisen - ja Vuotson kouluissa, sekä jatketaan kirjavinkkauksia koko Sompion kirjaston toiminta-alueella. (Pelkosenniemi, Savukoski ja Sodankylä)Jatketaan kirjailijavierailuiden järjestämistä.Jatketaan sanataidetoiminnan toteuttamista lapsille ja nuorille.Jatketaan teemapäivien, asiantuntijavierailujen ja koko perheen tapahtumien järjestämistä kirjastossa.Jatketaan kirjastoauton kouluvierailuja Järvikylien-, Torvisen-, Tähtikunnan - ja Vuotson kouluissa.Kehitetään Tähtikunnan koulukirjaston kirjastopedagogista ja muuta lukutaitoa ja lukuintoa vahvistavaa toimintaa yhteistyössä Tähtikunnan koulun yhteisön kanssa.	Sompion kirjasto yhteistyössä opilaitosten ja muiden tahojen kanssa.	<ol style="list-style-type: none">Järjestettyjen tilaisuuksien lukumäärä/ osallistujat/kesto tilastoidaan Suomen yleisten kirjastojen vuositilastoon
Edistetään koko yhteisön ymmärrystä lukutaidon monialaisista hyödyistä	Järjestetään koulutusta ja tietoiskuja ammattilaisille ja yleisesti kuntalaisille lukutaidon monialaisesta merkityksestä yksilöille, yhteisöille ja koko yhteiskunnalle.	Sompion kirjasto	<ol style="list-style-type: none">Järjestettyjen tilaisuuksien lukumäärä/ osallistujat/kesto tilastoidaan Suomen yleisten kirjastojen vuositilastoon

Suunnitelman seuranta ja arviointi

7. Seuranta ja arviointi

- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on laadittu ohjaamaan lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia edistävää työtä.
- Suunnitelman toteutumisen edellytyksenä on, että suunnitelmaan sitoutuvat ennen kaikkea päättäjät, lasten, nuorten ja perheiden parissa toimivat eri yksiköt ja työntekijät. Lisäksi suunnitelman toteuttamiseksi tarvitaan kaikkien yhteistyötahojen, kuten viranomaisten, seurakunnan, järjestöjen ja seurojen tukea ja osaamista.
- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman **seurantaryhmänä toimii perhekeskuksen ydinryhmä** Sodankylän kunnan hyvinvointikoordinaattorin vetämänä.
- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma **tarkastetaan vuosittain alkusyksystä** perhekeskuksen ydinryhmän palaverissa.
- Keskustelua toimenpiteiden toteutumisesta käydään myös palvelualueittain Hyvinvointikoordinaattorin johdolla.

Suunnitelman laadinta

8. Suunnitelman laadinta

- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa laatineeseen työryhmään kuului hyvinvointikoordinaattori, perhekeskuskoordinaattori, vastaava kuraattori, varhaiskasvatuksen erityisopettaja, nuoriso-ohjaaja ja pedagoginen informaattikko. Työryhmä kokoontui 26.1., 15.3., 17.5., 19.6. ja 15.8.2024
- Suunnitelman laadinnassa hyödynnetyt tilastoja: Kouluterveyskyselyn tulokset 2023. Muita Sotkanet-palvelun tilastoja lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin, terveyteen ja turvallisuuteen.
- Lisäksi hyödynnetyt seuraavien kyselyjä/haastatteluja: Kysely lasten, nuorten ja perheiden parissa toimiville ammattilaisille ja järjestötoimijoille 26.2.-25.3.2. Vastauksia 35 kpl. Hyvinvointikysely huoltajille 26.2.-25.3. Vastauksia 200 kpl. Varhaiskasvatuksessa lasten haastattelu varhaiskasvattajien toimesta maaliskuun 2024 aikana. Haastateltu 170 lasta.
- Kaikille avoin ja striimattu lasten ja nuorten hyvinvointifoorumi 21.11.23. Kouluterveyskyselyn tulosten esittely ja paneelikeskustelu tuloksista. Nostoja suunnitelman toimenpiteiksi.
- Sodankylän kunnan hyvinvointifoorumi 15.1. Kouluterveyskyselyn tulosten esittely ja keskustelua tuloksista. Nostoja suunnitelman toimenpiteiksi.
- Nuorisovaltuuston kokous 26.2. Nuorisovaltuuston ajatukset nuorten hyvinvoinnista ja tarvittavista toimenpiteistä. Nuorisovaltuuston kokous 22.8. hyvinvointisuunnitelman esittely.
- Perhekeskuksen aamukahvit 16.4. Huoltajien hyvinvointikyselyn ja ammattilaiskyselyn läpikäynti. Nostoja suunnitelman toimenpiteiksi.
- Perhekeskusverkoston työpaja 14.5. Teemana vanhemmuuden ja aikuisuuden tukeminen. Nostoja suunnitelman toimenpiteiksi.
- Suunnitelma kommentoitavana perhekeskusverkostolla 1.7.-31.8.
- Suunnitelman esittely ja kommentointi perhekeskusverkoston aamukahvilla 30.8.
- Järjestöilta 21.8. Suunnitelman esittely ja kommentointi.
- Keskustelua käyty myös palvelualueittain suunnitelman sisällöstä

Liitteet

9. Liitteet

- Koonti kouluterveyskyselyn tuloksista: [Lasten ja nuorten hyvinvointifoorumi 21.11.2023. Pdf](#)
- Kyselylomake hyvinvointikyselystä huoltajille: [hyvinvointikysely huoltajille.pdf](#)
- Kyselylomake ammattilaisille sodankylälaisten lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnista: [Kysely ammattilaisille.pdf](#)
- Varhaiskasvatusikäisten haastattelulomake: [Hyvinvointikysely pienimmille lapsille. Pdf](#)

